

STN	Merače tepelnej energie Časť 1: Všeobecné požiadavky	STN EN 1434-1
		25 8512

Thermal energy meters
Part 1: General requirements

Compteurs d'énergie thermique
Partie 1: Prescriptions générales

Thermische Energiemessgeräte
Teil 1: Allgemeine Anforderungen

Táto slovenská technická norma je slovenskou verziou európskej normy EN 1434-1: 2022. Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. STN EN 1434-1 má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN 1434-1: 2022.
It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.
STN EN 1434-1 has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich dokumentov

Táto slovenská technická norma nahradza anglickú verziu STN EN 1434-1 z decembra 2022, ktorá od 1. 12. 2022 nahradila STN EN 1434-1 + A1 z mája 2019 v celom rozsahu.

137508

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2023
Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov.

Národný predhovor

Obrázky v tejto STN sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z CEN, © 2022 CEN, ref. č. EN 1434-1: 2022 E.

Normatívne referenčné dokumenty

Na nasledujúce dokumenty sa odkazuje v texte takým spôsobom, že časť ich obsahu alebo celý obsah predstavuje požiadavky tohto dokumentu. Pri datovaných odkazoch sa používa len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa používa najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane akýchkoľvek zmien).

POZNÁMKA 1. – Ak bola medzinárodná publikácia zmenená spoločnými modifikáciami, čo je indikované označením (mod), použije sa príslušná EN/HD.

POZNÁMKA 2. – Aktuálne informácie o platných a zrušených STN a TNI možno získať na webovom sídle www.unms.sk.

EN 1434-2: 2022 prijatá ako STN EN 1434-2: 2023 Merače tepelnej energie. Časť 2: Požiadavky na konštrukciu (25 8512)

EN 1434-4: 2022 prijatá ako STN EN 1434-4: 2023 Merače tepelnej energie. Časť 4: Skúšky pri schvalovaní typu (25 8512)

EN 60751: 2008 prijatá ako STN EN 60751: 2009 Priemyselné platinové odporové teplomery a platinové snímače teploty (25 8340)

EN 61010-1: 2010 prijatá ako STN EN 61010-1: 2011 Bezpečnostné požiadavky na elektrické zariadenia na meranie, riadenie a laboratórne použitie. Časť 1: Všeobecné požiadavky (36 2000)

Súvisiace právne predpisy

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/32/EÚ z 26. februára 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupnenia meradiel na trhu;

nariadenie vlády SR č. 145/2016 Z. z. z 24. februára 2016 o sprístupňovaní meradiel na trhu v znení neskorších predpisov.

Vypracovanie slovenskej technickej normy

Spracovateľ: Rudolf Rypák – EMITA, Piešťany

Technická komisia: TK 110 Metrológia

**Merače tepelnej energie
Časť 1: Všeobecné požiadavky**

Thermal energy meters
Part 1: General requirements

Compteurs d'énergie thermique
Partie 1: Prescriptions générales

Thermische Energiemessgeräte
Teil 1: Allgemeine Anforderungen

Túto európsku normu schválil CEN 17. júla 2022.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN-CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkol'vek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola označená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórsko, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

Obsah

	strana
Európsky predhovor	7
1 Predmet	8
2 Normatívne odkazy	8
3 Termíny a definície	8
4 Typy meračov	13
4.1 Všeobecne	13
4.2 Kompaktný merač	13
4.3 Kombinovaný merač	13
4.4 Hybridný merač	13
4.5 Podzostavy merača tepelnej energie, ktorý je kombinovaným meracím prístrojom	13
4.5.1 Všeobecne	13
4.5.2 Snímač prietoku	13
4.5.3 Dvojica snímačov teploty	13
4.5.4 Počítadlo	13
4.6 Skúšané zariadenie (EUT)	14
5 Menovité prevádzkové podmienky	14
5.1 Medzné hodnoty teplotného rozsahu	14
5.2 Medzné hodnoty teplotného rozdielu	14
5.3 Medzné hodnoty prietoku	14
5.4 Medzná hodnota tepelného výkonu	14
5.5 Medzné hodnoty pracovného tlaku (PS a P_{\min})	15
5.6 Menovitý tlak (PN)	15
5.7 Medzné hodnoty teploty okolia	15
5.8 Medzné hodnoty odchýlok napájacieho napäťia	15
5.9 Maximálna tlaková strata	15
5.10 Špecifické požiadavky na regisračné zariadenia	15
5.10.1 Všeobecne	15
5.10.2 Vhodnosť	15
5.10.3 Menovité prevádzkové podmienky	16
5.10.4 Indikácia	16
5.10.5 Maximálna prípustná chyba (MPE) pre ďalšie funkcie (funkciu inteligentného merania)	17
6 Technické charakteristiky	17
6.1 Materiály a konštrukcia	17

6.2	Požiadavky mimo medzných hodnôt prietoku	18
6.3	Displej (indikačné zariadenie)	18
6.4	Ochrana proti zneužitiu	19
6.5	Napájacie napätie	19
6.6	Vplyv montáže dvojice snímačov teploty do puzdra	19
6.7	Reproduktoveľnosť	20
6.8	Opakovateľnosť	20
6.9	Softvér	20
7	Špecifikovaný pracovný rozsah	20
7.1	Všeobecne	20
7.2	Teplotný rozdiel	20
7.3	Prietok	20
8	Rovnica prenosu tepla	21
9	Metrologické charakteristiky (maximálna prípustná chyba, MPE)	21
9.1	Všeobecne	21
9.2	Hodnoty maximálnych prípustných chýb	22
9.2.1	Maximálne prípustné relatívne chyby kompaktných meračov tepelnej energie	22
9.2.2	Maximálne prípustné relatívne chyby podzostáv	22
9.3	Aplikácia maximálnych prípustných chýb	22
10	Klasifikácia prostredia	23
10.1	Všeobecne	23
10.2	Trieda prostredia A (používanie v domácnosti, vnútorná inštalácia)	23
10.3	Trieda prostredia B (používanie v domácnosti, vonkajšia inštalácia)	23
10.4	Trieda prostredia C (priemyselná inštalácia)	23
10.5	Mechanické triedy M1 až M3	23
11	Špecifikácia merača tepelnej energie	24
11.1	Všeobecne	24
11.2	Snímač prietoku	24
11.3	Dvojica snímačov teploty	25
11.4	Počítadlo	25
11.5	Kompaktné merače	27
12	Informácie, ktoré musia dať k dispozícii výrobca alebo dodávateľ	28
12.1	Pokyny na inštaláciu	28
12.2	Pokyny na nastavenie parametrov	29
12.3	Pokyny na nastavenie (justáž)	29

12.4	Pokyny na údržbu.....	30
12.5	Informácie požadované pri vyradení merača tepelnej energie z prevádzky na účely recyklácie a/alebo likvidácie	30
12.5.1	Všeobecne	30
12.5.2	Demontáž	30
12.5.3	Recyklácia	30
12.5.4	Likvidácia	30
Príloha A (normatívna) – Rovnice tepelných koeficientov		31
A.1	Voda.....	31
A.2	Teplonosné kvapaliny iné ako voda.....	33
Príloha B (normatívna) – Sústava na úpravu prúdenia		34
Príloha C (normatívna) – Merače s rýchlosťou reakciou		35
Príloha ZA (informatívna) – Vzťah medzi touto európskou normou a základnými požiadavkami smernice 2014/32/EÚ, ktorá má byť pokrytá.....		36
Literatúra		40

Európsky predhovor

Tento dokument (EN 1434-1: 2022) vypracovala technická komisia CEN/TC 176 Merače tepelnej energie, ktorej sekretariát je v SIS.

Tejto európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy bud' vydaním identického textu, alebo oznamením najneskôr do marca 2023 a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do marca 2023.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Tento dokument nahrádza EN 1434-1: 2055 + A1: 2018.

EN 1434 Merače tepelnej energie pozostáva z týchto častí:

- Časť 1: Všeobecné požiadavky;
- Časť 2: Požiadavky na konštrukciu;
- Časť 3: Výmena dát a rozhrania¹⁾;
- Časť 4: Skúšky pri schvaľovaní typu;
- Časť 5: Skúšky pri prvotnom overení;
- Časť 6: Inštalácia, uvedenie do prevádzky, sledovanie činnosti a údržba.

V porovnaní s EN 1434-1: 2015 + A1: 2018 sa vykonali tieto zmeny:

- výraz „vyrovňávač toku (angl. *flow straightener*)“ sa v celom dokumente zmenil na „usmerňovač prúdenia (angl. *flow conditioner*)“;
- článok 12.5 „Pokyny na postup pri likvidácii“ bol nahradený rozšíreným novým článkom 12.5 „Informácie požadované pri vyradení merača tepelnej energie z prevádzky na účely recyklácie a/alebo likvidácie“.

Tento dokument bol pripravený na základe žiadosti o normalizačnú prácu, ktorú organizáciu CEN predložila Európska komisia a Európske združenie voľného obchodu a podporuje základné požiadavky smernice (smerníc)/nariadenia (nariadení) EÚ.

Vzťah k smernici (smerniciam)/nariadeniu (nariadeniam) EÚ sa nachádza v informatívnej prílohe ZA, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto dokumentu.

Akákol'vek spätná väzba a otázky k tomuto dokumentu sa majú adresovať národnému normalizačnému orgánu používateľov. Kompletný zoznam týchto orgánov je na webovom sídle CEN.

V súlade s vnútornými predpismi CEN-CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórsko, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianksa a Turecka.

¹⁾ EN 1434-3 je v pôsobnosti CEN/TC 294.

1 Predmet

Tento dokument špecifikuje všeobecné požiadavky na merače tepelnej energie (merače tepelnej energie). Merače tepelnej energie sú prístroje určené na meranie energie, ktorá sa v tepelnom výmenníkovom okruhu absorbuje (v prípade chladenia) alebo sa odovzdáva (v prípade ohrevu) pomocou kvapaliny, ktorá sa nazýva teplonosná kvapalina. Merač tepelnej energie indikuje (udáva) množstvo tepelnej energie (tepla) v zákonných meracích jednotkách.

Tento dokument platí iba na merače pre uzavreté systémy, pri ktorých je tlakový rozdiel pri tepelnom zaťažení obmedzený.

Tento dokument nerieši:

- požiadavky na elektrickú bezpečnosť;
- požiadavky na tlakovú bezpečnosť; a
- snímače teploty inštalované na povrchu.

2 Normatívne odkazy

Na nasledujúce dokumenty sa odkazuje v texte takým spôsobom, že časť ich obsahu alebo celý obsah predstavuje požiadavky tohto dokumentu. Pri datovaných odkazoch sa používa len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa používa najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane akýchkoľvek zmien).

EN 1434-2: 2022 *Thermal energy meters – Part 2: Constructional requirements*. [Merače tepelnej energie. Časť 2: Požiadavky na konštrukciu.]

EN 1434-4: 2022 *Thermal energy meters – Part 4: Pattern approval tests*. [Merače tepelnej energie. Časť 4: Skúšky pri schvalovaní typu.]

EN 60751: 2008 *Industrial platinum resistance thermometers and platinum temperature sensors*. [Priemyselné platinové odporové teplomery a platinové snímače teploty.]

EN 61010-1: 2010²⁾ *Safety requirements for electrical equipment for measurement, control and laboratory use – Part 1: General requirements*. [Bezpečnostné požiadavky na elektrické zariadenia na meranie, riadenie a laboratórne použitie. Časť 1: Všeobecné požiadavky.]

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN

²⁾ K dokumentu je vydaná zmena A1 (A1: 2019) a oprava AC zmeny A1 (A1: 2019/AC: 2019-04).